

B.Ed. Semester - 3 (CBCS) Examination**Oct/Nov. - 2018****ECONOMICS (ELECTIVE 1)****Time: 2:30 Hours****Marks: 35****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

- પ્રશ્ન-૧ નીચેના પ્રત્યેક પ્રશ્નોના ટૂંકમાં જવાબ આપો. (૦૮)
- (1) અંગ્રેજોના શાસનમાં જમીન મહેસૂલ ઉઘરાવવાની પ્રથાનાં નામ આપો.
 - (2) વેપાર તુલાનો અર્થ આપો.
 - (3) જાહેર ક્ષેત્ર એટલે શું?
 - (4) કામ કરતી અને કામ ન કરતી વસ્તી એટલે શું?
- પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ચાર પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો. (પાંચમાંથી ચાર) (૧૨)
- (1) ઉંચા જન્મદર કારણો જણાવો.
 - (2) લોકોનું જીવનધોરણ વધારવા ખેતીક્ષેત્રનો ફાળો સમજાવો.
 - (3) નાના પાયાના ઉદ્યોગોનું મહત્વ જણાવો.
 - (4) કૃષિનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો.
 - (5) વિશિષ્ટ આર્થિક વિસ્તારનું મહત્વ જણાવો.
- પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ત્રણ પ્રશ્નોના વિસ્તૃત ઉત્તર આપો (પાંચમાંથી ત્રણ) (૧૫)
- (1) ઔદ્યોગિક વિકાસ માટે સરકારે લીધેલાં પગલાં ચર્ચો.
 - (2) આંતરિક વેપાર અને વિદેશ વેપાર વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
 - (3) કૃષિક્ષેત્રની ખેત-ઉત્પાદકતા વધારવાના ઉપાયો જણાવો.
 - (4) ભારતમાં વિદેશ વેપારનાં સ્વરૂપમાં થયેલાં ફેરફારો સ્પષ્ટ કરો.
 - (5) વસ્તી-નિયંત્રણના ઉપાયોની વિગતવાર સમજૂતી આપો.

ENGLISH VERSION

- Que-1 Answer all the questions in short. (08)
- (1) Give names of methods to collect land revenue under British rule.
 - (2) Give an understanding of balance of trade.
 - (3) What is public sector?
 - (4) What is meant by working and non-working population?
- Que-2 Answer any four of the following questions: (4 out of 5) (12)
- (1) Discuss in detail the causes for high birth – rate.
 - (2) Explain role of agriculture to improve life standard of people.
 - (3) Explain importance of small scale industries.
 - (4) Explain the importance of agriculture.
 - (5) Explain the importance of special economic zone.
- Que-3 Answer any Three from the following questions: (3 from 5) (15)
- (1) Discuss steps of government develop industries.
 - (2) Explain the difference between domestic (internal) trade and international trade.
 - (3) State measures to improve productivity in agriculture.
 - (4) State in detail the changes that have occurred in the nature of India's foreign trade over years.
 - (5) Explain in detail the methods to control population.
